

БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

ИЗДАВА НЕДЕЉНО ЈЕДАНПУТ НА ТАБАКУ

Цена за Србију:

НА ГОДИНУ	6 ДИИ.
ЗА ПОЛА ГОДИНЕ	3 ДИИ.
ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ НА ГОДИНУ	9 ДИИ.

УРЕДНИШТВО и АДМИНИСТРАЦИЈА

ЈЕ У ЗДАЊУ

ОПШТИНСКОГ СУДА

Цена је огласима 6 дин. пара од врсте
Претилату ваља сласти упућеницом на општин-
ски суд а све кореспонденције на уредника

РУКОПИСИ НЕ ЗРАБАЈУ СЕ.

Наплаћена писма не примају се.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

РЕДОВНИ САСТАНАК

одбора општине београдске

(по стенографским белешкама)

држан 9 Марта 1889 год. у Београду

почетак у 6 часова по подне

Присутствовали: Председник општине: г. Ж. Караби-
беровић, члан суда г. Јанаћ М. Јанковић, чланови одбора:
г. г. Н. Вуковић, Илија Цветановић, Милован Р. Маринко-
вић, Др. М. Т. Лeko, Јаков Бајлони, Мил. Д. Јанковић, Н.
Х. Поповић, Коста Д. Главинић. М. Велизарић, Др. Ђ. Ди-
митријевић, Гргур Милenkовић, Живан Бугарчић, П. Д. Ви-
даковић, и Зах. З. Половић.

Садржај одборске радње.

1). Избор присутника при кривичним ислеђењима код полиције; 2) Накнадни избор чланова пореског одбора; 3). Ревизија изабраних струч-
њака за преглед и оцену војних набавака; 4). Избор одборника који ће
присутствовати при премери и издавању тапија на имања која граниче
с Лаудановим шанцем; 5). Понуда Живка Кузмановића, којом нуди свој
плав за основну школу.

Председник. Молим вас госнодо, Састанак је отворен.
Изволте чути протокол последњег састанка. (Секре-
тар чита).

Живан Бугарчић. Мени се чини да је решено да се
одреди комисија која ће да ревидира улице.

Председник. То је остављено да г. Велизарић поднесе
писмен предлог.

Има ли још ко шта да примети против протокола?
(Нема).

Има реч г. Марко Велизарић.

Марко Велизарић. Ово је већ трећи пут како се ја
не зовем на састанке. Нисам зват 22. фебруара, даље нисам
зват да потпишем споменицу, па ни данас нисам зват. Кад
се једна погрешка понавља више пута, онда то не значи
ништа друго него неучтивост. Тако се исто дешава и према
другим грађанима. Мени је ономад један грађанин казао и
то Светозар Х. Тома, који је представник једне врло ува-
жене фамилије, да и он није зват на ову највећу свечаност.

То су такве погрешке којима се мора тражити лека.

Лек је за позивање одборника тај, што се не врши
одлука одборска да се сви одборници пре два дана на сед-
ницу позивају, а по што има и сувише послужитеља, они
треба да дотле траже одборника док га не нађу и онда се
лако могу сви сазвати, сем ако послужитељи не врше при-
ватна посла појединих органа општинских.

Петр Видаковић. Па и ја нисам зват а што се тиче
Х. Томе ја знам да је зват и колико се опомињем г. пред-
седник му је послао по послужитељу позив за цркву. Сад,
ако није послужитељ однео то је друга ствар.

Председник. Г. Видаковићу, ево у позиву стоји поред
вашег имена написано „зват“. Сад, како ја могу другаче да
контролишем кад овако стоји написано. Г. Велизарић из-
гледа као да мисли да то ја тако хоћу. То не стоји. Ја
уvek зовем на седницу и све замењенике, што не би требало
да чиним, догод има одборника, али ја ипак то чиним што
желм да што више одборника учествује у општинским
пословима.

К. Главинић. Ово није први случај да се одборници
не позивају уредно.

Ми смо заиста решили ово питање како да се одбор-
ници зову.

Кад је требало да се потпише споменица многи нису
позвани. Нпр. Г. Др. Бока Димитријевић, Милвоје Јоси-
мовић. Не само ја, него многи од нас случајно су дошли
Мене је данас могао наћи па ипак није. У позиву стоји на
7 места написано „зват“ „на пут“. Има један послужитељ,
који је сасвим не савестан у томе послу. Он сам напише
„зват“ или „на путу“. Ја би молио, да се тај послужитељ
узме на одговор.

Председник. За вас ми је рекао служилац да вас је
звао и госпоја ваша му је казала, да сте на часу, и да ће
вам јавити кад дођете.

К. Главинић. Рекао је неистину, и за то га треба
казнити.

Др. Бока Димитријевић. Ја сам до душе увек зват, а
кад је било да се потпише споменица, ја нисам ват.

Председник. За споменицу да вам кажем како је било.
Министар г. Таушановић рекао ми је, нек потпишу макар
њих 20, а цосле ће и остали потписати кад предамо пер-
гаментску. Но ја сам ипак све звао, а што момак није из-
вршио, узрок је у томе, што сам тек у мрак био извештен
о споменици, те вас момак није лако ни могао све наћи. Но
да би се избегле ове нетачности у опште, ја вас молим, да
сваки потпише своје име, кад му се дозесе позив а не само
„зват“. Ја вам госнодо благодарим на ову приметбу, а ја
ћу опет наредити шта треба.

Сад је на реду да изберемо присутнике при испити-
вању криваца код полиц. власти. Госнода св спремила ову
кандидацију. (Чита).

За кварт дорћолски: Стеван Радојчић пензион. Риста
Петровић — Сировица кафеџ., Дума Деда бакал. Јанаћ Ко-
стандиновић, Дума Ђ. Јања. бакалин, Никола Вуловић пен-
зионар, Аврам Нахман воденичар, Ђира Петровић.

За кварт палилулски: Стеван Јовановић бакалин, Васа
Дучић бакалин, Милан Павловић пензионар, Милош Ђурић
бакалин, Јоца Ристић барутџија, Милош Гриковић кафеџија
Петар Мариновић пензионар, Алекса Стојановић тежак.

Кварт Варошки: Риста Бока ливерџија, Димитрије Ав-
ђелковић бакал. Сава Џевајровић, Андреја Дада бакалин.
Танасије Поповић обућар, Лаза Стојадиновић и Јосиф Вар-
нер бравар.

Кварт Теразијски: Урош Стефановић бакалин. Благоје Марковић кафеџија. Сава Савић магација, Милан Тодоровић и Мијајло Мијајловић бакали, Димитрије Кнежевић трговац Васа Илић рентије.

Кварт Савамалски: Мита Павловић лончар, Мијајло Пјанић трг, Дамјан Стојковић лебар, Димитрије Јовановић бакал. Трифун Бурић трг. Петар Бурић трг.

Кварт Врачарски: Јеремија Миливојевић бак. Нићифор Јовановић пуковник, Мијајло Протић апотекар, Димитрије Шпартал трг. Благоје Ајдуковић, Јован Станковић бакалин Милија Јаковљевић трговац, Павле Џелебџић, Дамјан Димитријевић и Сима Вукићевић пензионер.

Усваја ли одбор ову кандидацију? (Усваја.)

Сад се траже три лица за порески одбор на место г. Шапчанина, Борђевића и Јанића.

Никола Вулковић Ја мислим и предлажем да буду ова лица.

Младен Вељковић, Драгомир Здравковић, Младен Милић.

Председник. Усваја ли одбор ова лица? (Усваја)

Ви знате господо, да је мџнстарство војено тражило да одредимо стручне грађане који ће при лиценцијама војним оцењивати војене набавке, па смо ми били одредили били извесна лица, и доцније на предлог г. Пере Видаковића то је измењено у неколико услед тога, што су погрешно ушла нека нестручна лица. Сад је та листа спремљена. (Секретар чита Заменује се:

за коже:

Г. Г. Ђока Протић и Гавра Ђојен са г. г. Дим. Стаменковићем и Андром Одавићем,

за одело:

Г. Милвоје Врвић кројач са Димитр. Величковићем терзијом; и

за опанке:

Да уђу још и г. г. Станиша Петровић, Стојан Златановић и Маринко Петровић.

Дозволте, господо, да вам кажем. Ови наши грађани који имају земље око Лаудановог шанца често продају та њихова имања и тада обично иду и наши одборници те присуствују при мери. Ти су одређени одборници измењени, за то вас молим да изберете друге ва њихово место. Чујте који су били пре. (Секретар чита).

Пера Видаковић Да узмемо Милана Миловановића адвоката, Светозара Боторића (чује се и г. Николу Х Поповића) треба да буде правник.

Никола Х. Поповић Зар ја ни сам правник г Видаковићу? (Чује се: Ви сте граничар) Ја сам граничар, али имам тапије од своје земље.

Милорад Јанковић. Овим се путем не може ништа учинити, него треба општина да одреди шта вреди један квадратни метар, па да се испита шта је заузето од општинске земље и наплати

Председник. Па добро само нека то ова комисија коју сад одредимо поднесе извештај у том смислу, па ћу ја онда поднети одбору. Дакле изабрани су: Милан Миловановић, Јов. Ђ. Бурић, Никола Х Поповић, Светозар Боторић и Милорад Јанковић (Јесте).

Ја сам ставио господо на дневни ред једну понуду нашег једног грађанина. Ми то сад не можемо решити, но био би мишлења, да се одреди једна комисија. Живко Кузмановић трг оvd. купио је неко имање Куманудичино које је општина пропустила из вида да купи, а то је баш до школе теразијске. Он је нашао рачун да то имање прода нама, па да купи друго. Ја мислим да се та понуда његова

узме и да се одреди комисија, и да ова види да ли ће нам тај плац требати? Дужина тога плаца је равна са нашим плацем. Кад будемо зидали школе, ми треба да имамо простора тамо па комисија нек и то узме у вид. Сад то не мора бити услов, да се мора примити, али нека се види то што он нуди и нек поднесе извештај

Јаков Бајлони. Може бити да општина тамо има и неко право, па и то треба комисија да извиди.

Председник. Ја предлажем за ту комисију одборнике: Николу Вулковића, Марка Велизарића, Гргура Миленковића Др. Ђоку Димитријевића са санитарског гледишта, Милана Банковића и Милутина Марковића (Прима се).

Сад имамо једну молбу од грађана, коју данас не можемо решити што нас нема у довољном броју. То је молба односно пок. Љубибратића за гробницу. Ми смо дали на јемство грађана без новаца, и сад ако одбор буде нашао за добро да му поклони, онда ће се ослободити јемци а иначе они ће платити.

То питање дакле остаје за другу седницу.

Ја би вам господо нешто изнео што нисам ставио на дневни ред, и то само с тога, да се мало промислите о томе. То је у овоме, са касапницама јагњаци врло хрђаво иде. Знате да је такса од јагњета била динар, па је спуштена на пола динара. Верујте да ми једва добијемо 2. динар дневно на име те таксе. За што то, неznam, сем ако људи крију или сваки каже да је сељак па се такса не наплаћује. Међу тим ти прекупци има их 20. опет траже да такса буде још мања. Неби ли било боље да на све ударимо мању таксу па би онда знали на чисто шта имамо, а овако да имамо врло велику штету. Кафеџије су обвезне да плаћају таксе од јагњета, али од 100 кафеџија, једва се двојница пријаве. Ја би хтео да ослободимо и кафеџије, па да од свакога ко дотера у варош наплатимо по 25 п. дин. од јагњета, па после да се ономе који се за клање пријави овде, да му се урачуна што је платио при куповини јагањаца.

Пера Видаковић. Нема од тога ништа без ћерма.

Председник. То што г. Пера не може се одмах извршити, а ја би, ако да се сврши одмах идуће седнице на један од других могућих начина.

К. Главинић. Ја сам баш ономад видео гди један носи располуђено јагње. Питање је ово о коме треба размислити. Слажем се са г. Видаковићем односно ћерма, јер само ћерам може то питање да реши.

Марко Велизарић. Ако само ми хоћемо да радимо, та ствар није тако тешка. Да одредимо одмах комисију која ће реферисати како треба тај ћерам установити и држим да би то за 20 дана било извршено.

Председник. За то немамо закон. А за ово остало ми смо усвојили по аналогји.

Марко Велизарић. Ми мислимо да немамо права, али може бити да баш имамо. Као што мислим да имамо права и на калдрмију. Дакле, нек се установи једна комисија за овај посао.

Живан Бугарић. Држим да је предлог г. председника врло добар а то с тога, што се сад врло мало прихода добија и боље је макар и преким путем добити штогод, него ништа.

Др Ђ. Димитријевић. Ја се бојим да ће нас тада контрола више коштати но сада, па се ипак неће ништа постићи.

Коста Главинић. Да оставимо то питање о ћерму за идућу седницу. Немојте се упуштати у то питање, јер комисија која ради за калдрмисање она ће вам и о томе поднети предлог. (Чује се врло добро).

Председник. Па ја сам и казао, да се размислите прво. Сад молим вас чујте неколико уверења која се траже: (Секр. чита) за Јована Јовановића Циганина џамбаса — (непознати) за Јоцу Кнежевића надничара из Босне (непознат) за Васу Џамшића калфу молерског — (непознат) и за Данила Ковачевића магазицију. — (Владања доброг а стања сиротног).

Састанак је закључен.

Састанак је овај трајао до 7 $\frac{1}{2}$ часова по подне.

САСТАНАК

одбора општине београдске

(По стенографским белешкама)

држан 18. Марта. 1889. год. у Београду

Почетак у 5 $\frac{1}{2}$ часова по подне.

Присутствовали. Председник општине г. Ж. Карабиберић, члан Суда г. Јанаћ М. Јанковић, чланови одбора. г. г. Н. Х. Поповић, Јаков Бајлони, Жив. Бугарчић, Дим. Т. Вељковић, Јов. Ж. Бурић, Н. Л. Милишић, Милош Обрнежевић, М. Велизарић, Ђорђе Николић, Мил. Д. Јанковић, Милов. Р. Маринковић, Милут. Ј. Марковић, Коста Д. Главинић, Милош-Дамњановић, Раденко Драговић, Н. Р. Поповић, Св. Боторић, Милан Ж. Маринковић, Мил. Миловановић, Г. Миленковић, Св. Каранешић, Јов. Илијћ, Н. П. Михајловић, М. Банковић, Н. Вулковић, Дим. М. Ђорђевић, П. Д. Видаковић, Хајим Д. Азријел, Гл. Јосиповић и Илија Цветановић.

Садржај одборске радње :

1.) Лицитација за грађење калдрме у дрварској улици; 2.) Лицитација за оправку насипа од жељезничке станице до Саве; 3.) Избор комисије која ће проучити и реферисати које улице у границама центра варошка треба најуре калдрисати; 4.) Избор комисије која ће предложити кандидата за општ. лекара за квартал врачарски; 5.) Решење да се уступи општ. земљиште на послугу за подизање астрономско-метеоролошке опсерваторије; 6.) Молба водоноша; 7.) Молба препродаваца јагањаца.

Председник. Молим вас господо. Састанак је отворен. Изволте чути протокол последњег састанка. (Секр. чита).

Има ли ко да примети што на протокол? —

Никола Х. Поповић. Ја бих имао да приметим.

Ја чух сад овде, да неки од изабраних лица нису хтели да се потпишу, а нису хтели ни да се приме избора. Да ли то може да буде?

Ја мислим да то не може да буде, тек тако просто „нећу“, него треба да наведе узроке и да оправда за што не може да се прими.

Председник. Ја мислим да је сваки грађанин дужан да општинске послове врши на које изабран буде. Али, кад један грађанин каже, ја сам вршио ту дужност пре две три године, ја мислим да треба да му се то уважи.

Никола Х. Поповић. Онда он треба да да акт о томе. Његова молба није овде прочитана, и ја држим, да свакога грађанина такву изјаву треба поднети одбору, па одбор да оцени има ли места наводима његовим или нема.

Председник. Ја сам добио налог да одмах пошљем списак изабраних лица и према таквом хитном налогу шта бих могао друго да урадим но да предложим, да се избере друго лице, јер порески одбор није могао да ради.

Никола Х. Поповић. То стоји што ви кажете, али стоји и ово што ја кажем. Треба да се одреди један поступак према ономе грађанину који је одказао.

Милутин Марковић. Г. Поповић пита, да ли по закону може изабрано лице да се не потпише.

То може да учини, али то још није никакав узрок извињавајући, да се од одређене дужности ослободити може. По закону он се ослободити не може, но опет је дужан да се јави одбору и да поднесе узроке, за што не може да се прими. То је одговор на питање Х. Поповића.

У осталом, овде сад има да се реши: прима ли се прочитани протокол или не прима? (Тако је).

Председник. Свакојако није добро да се не прими, краткоћа времена спречила је шири поступак.

Усваја ли се протокол? (Усваја).

Молим вас господо! Хоћете ли дозволити да вам изнесем две лицитације. То је лицитација за калдрму и за насип који сте решили да се оправди. (Прима се). Изволте чути. (Секретар чита протокол лицитације о грађењу калдрме између општинских плацева у дрварској улици).

Као што чујете ни један од одређених одборника није дошао да присуствује при овој лицитацији. То је жалосно. Били су одређени г. г. Видаковић, Драговић и Јосиповић.

Разговорио сам се са људма о овој излицитираној цени, и кажу ми, да је ванредно јевтина. Ја сам и сам прочитао протокол лицитације, и, кад сам видио разлику, и мене је самога то збунило. Он је примио израду по врло јевтину цену, и ја мислим, да су га на то навеле остале калдрмције те да издржи штету, и после да бега од овога посла.

Коста Главинић. Ево услова. Услови врло добри. Цена није скупа. Само би приметно да при изради те калдрме треба обратити велику пажњу. Ја сумњам да ће он имати вајде од овога посла.

Никола Х. Поповић. Неки од калдрмција дали су преко мене један предлог о грађењу и поправкама калдрме. Они веле, да је по општину врло корисно оно што они овде износе. Ја желим да се овде прочита и да се види како они мисле и молио би, да се пре о калдрми ништа више не реши док се и ово не оцени.

К. Главинић. Ја мислим да ми имамо прво да решимо, хоћемо ли да примимо ову лицитацију или нећемо. Цена је ниска а услови су онакви као што су и прошле године учињени. Шта су они радили то се нас не тиче. Од своје стране, држим, да се може одобрити. (Одобрава се).

Председник. Ја би мого то прочитати, али то се тиче сасвим друге ствари. Ја практикујем тако, кад хоћу да се изврши каква оправка.

Председник. Усвајате ли ову лицитацију? (Усвајамо). Овај поднети предлог хоћете ли да оставимо за другу седницу? (Хоћемо).

К. Главинић. Ја сам предложио да се прими ова лицитација с том напоменом, да се обрати особита пажња при прављењу те калдрме.

Председник. Ја ћу молити ону господу одборнике, које будемо одредили да воде тај надзор, па нек пазе, да се калдрма савесно изврши.

Милан Маринковић. Нека се одреде и ондашња два човека па нек и они контролишу, јер видите да наши одборници неће ни на лицитацију да оду.

Председник. Ја тако и радим, па поред одборника одређујем и грађане из оне улице гди се калдрма прави и они као интересовани најбоље и пазе.

Милан Маринковић. То је лепо што ви радите, али опет за то имајте на уму предлог г. Главинића.

Председник. Господо, пре него је одређена комисија, која ће начинити насип између дрваре и жељезнице, прочитан вам је предрачун. Кад су чланови комисије отишли

на лице места и прегледали нашли су: да никаква репарација, као што је предложио г. инжињер, не би била корисна, па су инжињеру издали налог, да направи други предрачун. Пре је био предрачун од 4500 дин., а сад је од 9000 динара. Сад чујте извештај о тој лицитацији. (Секретар чита).

Господо, комисији су објаснили да се калдрма не крпи, него да се метне још један слој камена, па онда преко тога шљунак, да не би вода, ако пређе насип, могла ићи да сруши. Ја мислим да ова господа имају право што су овако предложили. (Врло добро).

Одобравате ли ову лицитацију? (Одобравамо).

Молим вас господо. Један од господо одборника учинио ми је једну врло умесну приметбу. То је у овоме.

По новом Уставу они који су под истрагом код полиције, не смеју тамо под том истрагом стајати неограничено ни дуго већ је сад то одређено извесним роком. За таква лица траже се уверења од општинске власти и та уверења општина треба одмах да издаје. Молим вас да дозволите да одмах пређемо на то. (Дозвољавамо). Дакле, чујте.

(Секретар чита: За Димитрија Живојновића — Решено: непознатог владања и имовног стања. За Алберта С. Леви. Решено: доброг владања и доброг стања. За Саву Недића. Решено: непознат — За Живка Цукића. Решено: хрђавог владања. Стања непознатог и за Благоја Спасића — Решено: доброг владања и доброг стања.)

Сад је на реду избор лекара за квартал врачарски.

Марко Велизарић. Пре него што то предузмемо, да довршим ону ствар што сам предироме седнице предложио. Ја сам изнео био у неколико речи тако јасну ствар, па не знам, за што је г. председник казао да формалан предлог поднесем у идућој седници. Та оно је и био формалан предлог. Но...

(Председник. Па изволте потврдити те речи, па свршена ствар).

Повињујући се тој наредби г. Председника износим сада захтевани формални предлог, понављајући оне исте речи:

Да се избере једна комисија којој би био задатак да у рејону, који је најближи центруму вароши, обиђе некалдрисане улице и да предложи ред по коме би се те улице првенствено калдрисале.

За ту комисију предлагам: Г. Бајлона, г. Милана Миловановића, г. Милована Маринковића и г. Николу Вуљковића, као неинтересоване људе, који немају куће у тим улицама.

Никола Х. Поповић. Ја мислим да би добро било ради олакшице, да се тој комисији дода још једна комисија, па да једна прегледа један крај вароши, а друга друга и тако брзо да се све сврши, јер ова комисија не може цео Београд да прегледа.

Узмимо на пример оно подрумче код Пашоне, што саједињава цео један део вароши са главном пијавом, па то никако не може да дође на ред, а преко је потребно, да се сврши.

Димитрије Ђорђевић. Ја мислим да је довољно за ову ствар једна комисија.

Марко Велизарић. Ако хоћете другу комисију, усвојте ово: Ја знам да у Пешти постоји један сталан одбор за унапређење и улепшање Пеште, а мислим да тога има и у свакој уређеној вароши. Установимо и ми такав један сталан одбор за унапређење и улепшање Београда. А израда правила и програма за тај одбор, нека се повери комисији за водовод, јер мислим да је она најкомпетентнија за то.

За онај мој први предлог мислим, да је довољна комисија коју сам предложио.

Коста Главинић. Кад је г. Велизарић изнео овај предлог прошле седнице, ја сам га потпомагао у томе, јер држим да је уметан. Узгред ћу да напоменем то, да комисија која претреса питање о калдрмисању гради план и распоред по ком би се имало да изврши калдрмисање целе вароши.

Та се комисија мало задоцнила, али верујте да је то због тога што је заузета другим приватним општинским и државним пословима. Сад мислим да је излишно да се одређује друга комисија да израђује штатут, по што ће одређена комисија поднети план и распоред за калдрмисање Београда, а ова комисија, коју г. Марко предлага, треба да у центруму Београда види, које улице треба да се калдрмишу и које уде здрављу, па да нам она поднесе извештај, и ми ћемо из ове велике комисије прегледати и направити примедбе.

Никола Х. Поповић. То је већ решено, да се ова комисија одреди, јер има већ улица гди се људи даве у блату. Треба одмах да се одреди и посао предузме и да што пре свој извештај поднесе. Она треба да има одређени круг гди ће да се креће.

Живан Бугарић. Са тим калдрмисањем отишло се толико неправилно, да су многе улице по крајевима вароши калдрмисане, а остале су не калдрмисане многе улице у средини вароши. То не сме да буде јер у вароши пада највећи колески терет на калдрму, па треба да је и направљена.

К. Главинић. Нека се одреди круг што каже г. Н. Х. Поповић, но само нека буде што тешњи. Г. Поповић, мисли да треба све улице калдрмисати, гди се дави свет. Ако хоћете све да калдрмишете, треба нам на 600.000 динара. То је за општину немогуће.

Никола Х. Поповић. Кроз улицу од Видин капије на ладну илицу, ако ко тамо може проћи кад је кишно време ја му дајем живот. Ја сам за ову улицу интересован само у толико што се не да проћи и што је и сувише гадно видети у вароши такво што. Међу тим ја сам слушао, да су становници те улице скупили и неку суму новаца на цељ грађења те калдрме, и, ако је тако, то је преко потребно прављење калдрме, јер на то људе велика нужда и потреба изазива, а и праведно је да им се општина што пре одазове, кад и они сносе све општинске терете.

Председник. Ја мислим да се усвоји предлог г. Велизарића са мојим додатком да и он уђе у ту комисију.

Марко Велизарић. Ја не могу да уђем, по што сам интересован, но ја молим да на место моје дође г. Х. Поповић.

Свет Караџевић. У опште се свакад узима да је у комисији и предлагач.

Председник. Ја имам нека акта од полицијске власти за неке улице где се тражи што скорије, да се калдрмише. Та ћу акта дати одређеној комисији па нека и то види.

Никола Вуљковић. Треба и један техничар да уђе у ту комисију — (чује се:) нека уђе г. Милан Дамјановић. (Добро)

К. Главинић. Ја разумем тако задатак те комисије, да она просто избележи које улице треба да се калдрмишу што пре, па онда тај свој извештај да нам поднесу. (Тако је).

Свет. Боторић. Молим вас господо. Ова комисија, хоће ли да гледа само оне улице које немају калдрму или и оне које имају калдрму али није добра него покварена?

Ја сам чуо г. Х. Поповића где спомену улицу код ладне илице, но изволте видети улицу код три кључа, улицу Дринску, Светог Марка итд. То су тако искварене, да се не да с колима проћи и комисија треба и ове улице да има у призрењу. Лакше је проћи с колима улицом где нема ни-

какве каалдрме, него онде где је има па је излокана да коњи и колони ноге ломе, а кола се крхају. (Тако је).

Председник. Просто нека ова комисија све прегледа и поднесе свој извештај и тад ћемо говорити: Сад само чујте која су лица у тој комисији. (Секретар чита:) г. г. Милан Маринковић, Јаков Бајлони, Милан Миловановић, Никола Вулковић, Марко Велизарић, Никола Х. Поповић и Милош Дамјановић. И тако, сад је ова ствар свршена.

Сад је на реду да бирамо лекара за квартал врачарски.

Хоћете ли да ми бирамо или да одредимо једну комисију која ће прегледати поднета документа и опенити иста па нам поднети извештај (Чује се: комисију) Онда по што овде није г. Др. Ђоба Димитријевић, то нека уђе он у ту комисију, г. Др. Марко Леко и г. Др. Лаза Пачу. (Усваја се).

Ви се господо опомињете, да је г. Министар просвете и црквених дела тражио од општине, да се држави уступи једно место код сењака војених за астрономску кулу; па сте решили да нишемо г. Министру, да учинимо замену. Сад изволте чути, шта је на ово казао г. Министар. (секретар чита).

Ми смо тражили да нам даду у замену други плац, а г. Министар о томе ништа не говори. Но има један разлог по коме ми морамо тражити и своје општине интерес заступити. А тај је, повод што г. Министар тражи од нас кирију у 83 хиљада за зграду у којој је варошки суд смештен. Мени је врло незгодно да ово говорим, али кад они хоће сад тако, онда и ми морамо да гледамо на наше интересе. С тога вас молим да одредите комисију, те да ово види, шта је по овоме до сад урађено

Милан Мостић. Ко је закључио уговор за закуп те зграде где је смештен варошки Суд? (Нико). Онда за што да плаћамо?

Милан Маринковић. То није на дневн. реду. Пређимо на оно што је на реду.

Председник. Ја само ово узгред напомињем, да ми се не би казало, што нисам казао кад имам тај акт у рукама.

Пера Видаковић. Општина наша и онако има врло мало непотребног имања у околини, и готово све што је држава тражила то је чинила као на послугу за неки број година, па после је тако и остало у њеним рукама и на послетку узела бадава. Ја сам противан да се даје на послугу, него ако хоће да тражимо.

Никола Х. Поповић. Г. Видаковић је врло лепо казао. Држава би могла општини уступити нека земљишта у којима би општина могла да регулише велики део вароши, па за што да нам не уступи? Општини је нешто нужно, а нужно је нешто и држави, па нека учине између себе размену. Нужно је да се за ову ствар одреди једна комисија.

Милован Маринковић. Овде је разговор о томе, како тражи Министарство просвете да се одреди земљиште за подизање опсерваторије, и то, не за потребу само општинску већ општу т. ј. за потребу целе земље и науке. То је питање, које треба сад решити. Што се сад помиње питање о размени?

Молим вас, немојте тако. То се питање не може сада одмах регулисати, него доцније. Ово што се тражи да решимо одмах. Ја вас молим, да то земљиште, које је нађено као добро за подизање те куће, одобрите држави. Што имамо да тражимо, тражићемо, и ја ћу бити први да тражњу помажем. Што каже г. Видаковић „општина овде дала, онде дала па није накнаду добила“, то не стоји. Нека општина тражи, па ће јој се извесно дати накнада.

Председник. Овде има нових одборника, који не знају шта је раније рађено по овој ствари. Нека г. Секретар све прочита. (Секретар чита)

Коста Главинић. Овде је у питању оно што каже г. Милован, хоћемо ли да помогнемо науци или нећемо. Астрономска опсерваторија је и нужна и није, али метеоролошка опсерваторија је врло потребна. Г. Министар не каже поклоните ви нама, него каже: да би се дошло до цели дајте нам на послугу па после ћемо се погађати како ћемо удецити то. Дајте за колико хоћете година. Метеорологија је корисна и за остале људе, и да смо имали таквих штација не би било много којекаквих штета. Ја сам за то да се да.

Пера Видаковић. Господо, немојте да изгубите из вида, да општина све своје што има да држави и опет не може ова да подмири своје потребе које има. Општина београдска ако све своје даје, њој неће остати ништа. То се истина тражи за науку, али општина не може све да издржи, јер држава сваки час треба по нешто. Ја како сам одборник ово је већ други случај. Због тога требала би држава да у замену да општини нешто равно ономе што јој се даје, јер ми доста жртвујемо. Ако ми дамо све држави, онда неће нам остати земљишта за подизање школе које смо намерни на сваки начин извршити пошто је прека потреба.

Милован Маринковић. Дозволте ми да проговорим још неколико речи о овом питању и то с тога, што видим као да се разумело, да ја нисам схватио оно о чему се овде говори. Истина је да нисам био у оној седници кад се решавало, да се условљава размена земљишта, али ипак моји разлози остају ма да нисам целу ранију одлуку знао. Кад се хоће за овакову потребу као што је поменуо и г. Главинић, да учини нека услуга, ваља онда издвојити ту потребу од потреба других, за које ваља тражити накнаду. Ја нисам зато, да се једном руком да, а другом узима. Изабрано је згодно земљиште за извесну котребу. Министарство вели општини: дозволи општини да подигнем једну станицу да могу посматрати метеоролошке појаве у Београду. Дај ми службеност. Нека господа то одричу тражећи накнаду. Потражимо тај чајир од државе у службеност па ћемо га извесно добити у накнаду за ово земљиште што она тражи.

Што каже г. Пера Видаковић: „општина све што год имаде даде држави“. А молим вас зар београдска општина нема користи од државе? У београдској општини троши се око $\frac{2}{3}$ државног буџета, па је и дужна да даје држави. Ја мислим кад овако говорим да то говорим у интересу саме општине.

Јаков Бајлони. Ја сам за то да се не одступи од тога да се тражи накнада. Ово нарочито и највише говорим с тога, што ја имам Пашин чајир под закуп. Ми смо довољно давали плацеве бадава, и ако то продужимо и даље, ми не ћемо имати ништа.

Н. Х. Поповић. Ја сам мишљења да се не упуштамо у дуге препирке, но да дамо.

Међу тим чуо сам да је општина у више прилика довољно земљишта уступила држави, с тога сам да председништво све што је дато прибележи, па да према томе и ми тражимо какво згодно место од ње које ће за општинске потребе од врло велике користи бити.

К. Главинић. Ја би молио да ми се каже шта је општина дала. Ја знам да је дала свега два дела свога земљишта, један учитељској школи за башту, у којој ће се ђаци већбати у пољским радовима, а један за рударску лабораторију, и то, овај други, у размену за један државни плац. Сад се тражи и за астрономско-метеоролошко опсерваторију.

Да општина релативно врло мало даде према ономе што добија у овоме случају то је казао г. Маринковић, а ја ћу да кажем само још ово. У Београду има неколико гимназија и полугимназија. Плаћа ли општина те зграде?

Не, него држава. У Београду има више судова: варошки и трговачки и ту општина ништа не плаћа; једино сад што се тражи кирија за варошки суд. Узмите како је у другим општинама. Тамо саме општине подижу школе, а окрузи сами праве зграде за начелства и судове. Дакле, кад имамо вајде од државе, треба и ми њој да дајемо. Истина, ја нисам да се да без накнаде, али кад држава вели, дајте ми сад те да постигнем цел, ми треба да дамо, а после ћемо тражити накнаду у другом плацу.

Пера Видаковић. Ја морам да кажем г. Главинићу да је дат још један велики простор.

Председник. Ја имам да исправим реч г. Бајлона. Ја не признајем да је све оно чаир што он држи. Ту има општинске земље, и управо то све што он држи општинско је. За време мога бившег кметовања о томе је била једна комисија, која је казала, да је то земљиште општинско и општина га је давала под закуп. Сад је на једанпут полиција другачије решила; али, она за то није надлежна. Полицајци који се служе тим земљиштем сведоче, да је то земљиште општине београдске и о томе ће суд имати да пресуди. Ми плаћамо и порез на то земљиште, а како би плаћали порез кад не би било наше?

Ј. Бајлони. Мене је полиција сама звала, и казала ми, да не платим општини кирију него полицији; а чије ће то имање бити ја не знам.

Председник. Знаш, али то је питање које има суд да реши.

Милутин Марковић. По овој ствари ја ћу да кажем неколико речи. У колико се сећам, ми смо донели одлуку да се уступи држави ово земљиште као што тражи, али одлука наша није могла тако да се саопшти г. министру за то, што смо у исто време казали, да покушамо не би ли што добили у замену. Сад, разуме се, ми нисмо могли тако и да прецизирамо нашу одлуку, да у писму кажемо како покушавамо да што одбијемо у замену за ово што дајемо, јер, ако би тако казали, извесно је да не би добили. — Односно саме ствари имам оно да напоменем што предговорници нису напоменули, а то је: да је држава за ову потребу могла да се послужи законом о експропријацији па да од нас и не тражи послуге. То је једно. Друго, оно цело земљиште које нам се тражи, оно нам данас не доноси апсолутно никакве хасне, и ми данас не би могли да располажемо по вољи са оним земљиштем, за то, што оно сво стоји под копитом коњском. Тамо се вецба војска. Дакле, ми ћемо кад ово земљиште уступимо држави, добити то, што ћемо са остатком бити у могућности да располажемо слободно, јер оно неће више бити за војена вецбања удесно па ћемо моћи да га поделимо на плацеве и да га употребљујемо у нашу корист. Најзад и ово треба да се има на уму: ако ми не би усвојили овај предлог као што се тражи, могуће је, да и ми не би лако прошли код државне власти са нашим намерама ако би то поље хтели да употребимо на општинску корист. То су разлози према којима држим да не би требало сада ништа више да говоримо, него да усвојимо, да уступимо ово земљиште које се тражи под условима који су овде означени, т. ј. да на извесан број година дамо на службеност. —

Н. Х. Поповић. Ми да дамо на службеност за 15 година, а после тога рока, кад тамо буде подигнута грађевина, држава ће и сама бити принуђена да с нама ступи у погодбу и да нам да накнаду.

Председник. Ја мислим да можемо свести говоре појединих од г. г. одборника, или управо свију њих на ту жељу, да, општина даје ово земљиште у службеност за 10 али 15 година, рачунајући свакојако, да ће и држава у сличној прилици одазвати се општини.

Н. Х. Поповић. Дакле, особено треба да се изнесе тај предлог, у коме ће се побројати све што је општина учинила држави, па да се од државе тражи, да и она буде општини на руци у њеним предузећима и да је потпомогне и тиме накнади за ово.

Жив. Бугарчић. Ја мислим господо да држава с правом може тражити од нас и по закону експропријације одузети оно земљиште где се нају руде, злато, сребро, угљен и т. д. а остала земљишта општинска не може, јер су чини ми се и уставом гарантована општини њена земљишта, и казано, да их не мора дати без накнаде. За то сам ја мишљења, да држава треба да да општини замену за ово земљиште. Иначе сам противан овоме предлогу. (Вичу да гласамо).

Председник. Предлог је био да се да ово земљиште држави на послугу за 15 година, и ја томе додајем и то, да се умоли г. министар да буде у подобним приликама готов да учини општини услугу коју затражи.

Жив. Бугарчић. То ми изгледа као милост, а ја нисам за то, да се тражи милост онде где имамо права.

П. Видаковић. Ставите на гласање, ко је за то да се ово општинско имање уступи без претходне трампе, нека каже за, а ко је за то да се претходно тражи друго земљиште равне вредности, нека каже против, па ћемо видети где је већина.

К. Главинић. Ја не мислим тако, него држим да ће бити најјасније и најкоректније да се у протоколу цитира последње писмо г. министра и стави на гласање то: ко је за то да се учини по томе писму да каже за, а ко је томе противан из буди кога разлога нека каже против.

Председник. Молим вас да прочитамо још један пут писмо г. Министра. (Секретар чита).

Дакле, уступате ли под овим условом само да се одреди још број година?

Св. Боторић. Ја би молио г. г. правника да кажу за које време можемо по закону да уступимо имање у службеност.

П. Видаковић. Може и за 30 година. По закону и кад општина напусти какво имање па га не држи, опет јој не застарева право својине док не пређе 30 година.

Председник. Дакле господо да гласамо. Ко је за то да се уступи ово оп. земљиште држави овако како га министар тражи, али за 15 година у службеност, он ће гласати: за — а ко није за то, он ће гласати: против.

Гласају:

Никола Х. Поповић за. Јаков Бајлони за. Живан Бугарчић против. Димитрије Вељковић за. Јован Ђурић за. Никола Милишић за. Милош Обркнежевић против. Мар. Велизарић за. Ђ. Николић против. Милорад Јанковић за. Милан Ж. Маринковић за. Милутин Марковић за. Коста Главинић за. Милош Дамјановић против. Раденко Драговић против. Никола Поповић против. Светозар Боторић против. Милан Миловановић за. Гр. Миленковић против. Св. Карачешић за. Јован Илиј за. Никола Мијајловић за. Милан Банковић за. Никола Вулковић против. Димитрије Борђевић за. Пет. Видаковић против. Хајим Азријел за. Гл. Јосиповић против. Илија Цветановић против.

Председник. Дакле 11 је гласало против, а 18 за — по томе усвојен је предлог, да се за 15 година уступи држави у службеност ово земљиште. —

Сад би била на реду једна молба Врачараца. Али како је то ствар о којој ће извесно бити дуже дебате, а већ је доцкан, то да узмемо у претрес молбу сакација и пиљара, јер је ствар прилично хитна. Чујте молим вас.

(Секретар чита молбу сакација: по прочитању).

Св. Боторић. До сад заиста сакације нису имале удобног пута да дођу до пмуне и да воду тамо захватају. Али,

пошто смо решили сада да се начини калдрма у дрварској улици и одредили смо лиценцију, држим, да ова ствар од- носно сакација може да остане како је и била.

Председник. Молим вас да вам објасним ову ствар. Наређено је од стране санитета те смо пумпу за воду подигли. Издржавање те пумпе нас кошта годишње 4—4500 динара. Сакације се жале да на пумпи не могу на дан више по 4—5 сака да завате, јер им је тешко доћи до пумпе; а, када би им се веле одобрило да захватају воду и са Дунава, онда би могли и по 20 пута на дан доћи и напунити саке. Сад општину кошта пумпа, коштао је машиниста итд. и она не може дозволити да сакације носе воду а да не плаћају, али, ја сам им обећао изградити да могу и на Дунав, пунити саке, но ипак да плаћају нешто колико би истерали трошкове за пумпу. Говорили смо тако: да плаћају за 4 месеца зимска по 6 динара месечно, а за 8 осталих месеци по 10 динара месечно. Они су на то пристали, и, кад сам отишао код г. Министра унут. дела и он је одобрио да могу на Дунаву воду заватати. Наплаћивање ово иде врло тешко, како је до сада практиковано. Они мењају саке, не плаћају и не можеш да га нађеш кад га тражиш. Сад су поднели ову молбу и ја сам им казао да ћу њихову молбу извести пред одбор, али да не могу бити за то, да им се дозволи да цабе воду заватају. Ја мислим да им је доста учињено кад им се за зимске месеце рачуна само 4 саке дневно, или по 1 грош таксе, ва макар и 10 сака заватали.

(Свршиће се)

† ЈОВАН НИКОЛИЋ - ЧОКЕЈИЋ

На дан 30. ов. мес. угасио се један живот, скроман но пун врлина, и као такав достојан озбиљне поште и признања. Самој жалости ми овде израза не дајемо једино за то што би некакав ред налагао да се ода и последња пошта једноме дугогодишњем службенику наше општине, једноме човеку, који је читав низ година провео вршећи одличну дужност правобраниоца престонице, који је као савестан референт заштитио многи интерес њен, а као уважени саветник *председништва, одбора и суда општинског* послужио им у многој тешкој прилици, него који нам даје и пример тиха и честита трудбеника баш на пољу на коме се страсти људске најчешће укрштају. Доста, Јован Николић-Чокејић силази у гроб само слично оној тишини која га је последњих година живота му окружавала, али не и слично пробама и кризама кроз које је у свом ранијем веку прошао. Довољно је да се сетимо, да је и покојни Јован Николић био члан онога чувеног Великог Суда од 1864 год. који је своју самосталност својим бићем платио, па да га уврстимо у ред оних који, ако су и пали, на великим су мегданима пали.

Биографија покојникова у кратко је ова :

Родио се у Крагујевцу. Ту је редовно школовање довршио. Свршив *лицеј* постављен је 30 Јула 1841. г. указом Књаза Михаила за писара рудничког суда. За тим је у низу година био: „канцелиста“ Апелационог суда; писар јагодинског суда; секретар смедеревског и крагујевачког суда; „столоначелник попечитељства правосудија“; и у књажевској канцеларији правосудног одељења као „столоначелник.“ На ово последње место дошао је по нарочитој својој правничкој способности, јер је то, правосудно, одељење у то време била Касација.

Доцније је дошао за секретара „попечитељства“ унутрашњих дела, а септембра месеца 1858 постављен за председника суда вар. Београда, и у томе положају био је посланик знамените Свето-Андрејске скупштине, те од кнеза Милоша одликован сребрном медаљом „за приврженост“.

Када је бесмртни Кнез Михаило по ново дошао на Престо, заповеди попечитељу правосуђа да стави у указ судија Великог Суда, Јову Николића; тада у Зајечару и тако 4. новембра 1860. буде постављен за члана великога Суда, за криминална дела.

У томе положају, поред обичног редовног рада, био је члан многим комисијама, па и оној, која је израдила законик о судском поступку у грађанским парницама, по коме се и данас суди.

Када је поводом бомбардовања Београда проглашено у земљи опсадно стање и у Београду, због велике несигурности живота и имања установљен *првки суд*, томе је суду за члана био постављен опет Јован Николић.

Када се пред судом окр. смедеревског расправљала кривица Антонија Мајсторовића, Милића Стокића, Стевана Милосављевића, Косте Антоновића, Живана Глишића и других оптужених за велеиздају *велики суд* донео је и по тој кривици своју одлук и окривљене испод суђења пустио.

Како су меродавни кругови сматрали ту пресуду као несавесну и пристрасну, иаписан је закон познат под именом „*вартоломејски*“, по коме је образван нарочити Суд за суђење кривице великих судија, и тако тај „Изванредни суд“ у јуну 1864, осуди све чланове *великога суда* за „криминална дела“. па и г. Јова Николића, на трогодишње заточење. Место одређено за њихово тавновање беше: Карановац, камо су се 15. јула исте године на пут кренули, но одакле су сви чланови пуштени 4. септембра 1865. односно на дан рођења кнеза Михаила, помиловани.

После неког времена, а по нарочитој жељи Кнеза Михаила, буде изабран за председника општине београдске. После смрти кнежеве остаде, Јован Николић још врло кратко време председником општине. Сишав са председничке столице по-

којник се не прими државне службе, него пристаде на врло скроман положај општинског правозаступника — положај — на коме га је и смрт у 67-ој години старости затекла.

Нека му је лака српска земља, а жив спомен међу нама.

СРПСКА КРАЉЕВСКА АКАДЕМИЈА

Српска Краљевска Академија, по тачци 4. члана 56 својега Пословника, расписује награде за најбоље расправе ових задатака, и то:

1. Из природних наука:

Статиграфска и палеонтолошка студија терцијерног земљишта у Тимочкој Крајини“:

2. Из наука философских:

Прикупљање и објашњавање речи у народном језику за апстрактне појмове“;

3. Из наука друштвених:

„Битка Косовска (15. јуна 1389.) њени узроци и њезине последице,“ и

4. Из уметности:

„Студија о карактерним особинама српске народне музике; о њеном постању, развијању под разним државним и друштвеним приликама, као и о утицају који су на српску музику могли имати на роди с којима су Срби долазили у додир,“.

Најбољој расправи свакога од ова четири задатка награда је хиљада динара.

Најдужи рок за подношај ових расправа јесте 1. јануар 1890.

Доцније ће се обзнанити све формалности при подношању ових расправа онако како прописује члан 59. Пословника Академије

16 марта 1889
у Београду.

Члан, заступник секретара
Српске Краљевске Академије,

М. Б. Милићевић.

ПРИВИДЕГОВАНА НАРОДНА БАНКА КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ

ПРЕГЛЕД СТАЊА НА ДАН 22 МАРТА 1889 ГОД.

		Имаовина		Дуг		Сравњење са прошлим стањем	
Главница				20,000 000	—		
Акције		20,000.000	—				
Привремене акције				10,000 000	—		
Акционари		7,500.250	—				
Банкноте у тецају у злату	126.600			13,104.490	—	— 1.450	—
„ „ „ „ сребру	1,815.620					— 17.220	—
Благајна у злату	11,162.270	98				+ 267.820	—
„ „ „ „ сребру	2,672.609	13		7,080.722	08	+ 120.142	36
Стране вредности и салда страних кореспонд.	4,141.514	97				+ 5.405	83
Лисница у злату	266.597	60		3,823 155	17	— 10.370	95
„ „ сребру	1,123.169	57				+ 25.472	73
Займови на државне обвезнице у злату	2,699.985			3,214.824			
„ „ „ „ сребру	2,464.539					+ 3.752	—
Текући рачуни у домаћим новчан. заводима	750.285			1,448.286	14	+ 20.047	10
Менице за исплату				10.323	90	— 081	12
Кауције				145.355	—		
Полагачи кауција						145.355	—
Оставе просте				50.600	—		
Остављачи простих остава						50.600	—
Оставе по текућим рачунима				1,989.098	—	1,989.098	—
Остављачи по текућим рачунима						58.736	82
Резервни фонд						33.375	—
Вредности резервног фонда				22.079	62		
Положене акције српске Народне Банке				33.375	—		
Полагачи акција							
Разни рачуни				171.436	32		
Обавезе по текућим рачунима						107.850	41
						— 7.123	01
				45,489.505	23	45,489.505	23